

GONIEC KRAKOWSKI 2 Mk.

Redakcja i administr.: Kraków, Dunajewskiego 7, Telefon Nr. 2502.

Biuro miastowe administracji: Karmelicka Nr. 16. Telefon Nr. 2086.

Prenumerata w Krakowie: miesięcznie M. 56.— Z odnośzeniem do domu oraz na prowincyi miesięcznie M. 60.— Rękopisów redakcja nie zwraca

Nr. 160. — Rok III.

Kraków, Niedziela 13 czerwca 1920.

Redaktor naczelny: Dr. Roger Battaglia.

Jak wybierać Naczelnika Państwa?

Z bardzo poważnej strony otrzymujemy uwagi na tak aktualny obecnie temat, jakim jest przyszła konstytucja polska.

Zamieszczając je zaznaczamy równocześnie, że odnośnie do widoków kompromisu między stronictwami w tej mierze niezupełnie podzielamy pesymizm autora.

Kraków, 12 czerwca.

Przeszło półtora roku istnieje państwo polskie jako niekonstytucyjna republika. Taka forma rządu jest pewnego rodzaju osobliwością, moznaby powiedzieć — anomalią, gdyby czasy obecne nie oswoiły nas z wszelkimi typami anomalii dochodząc nawet do takich postawomosci jak czerwony absolutyzm republiki rad robotniczych. Ponieważ nikt w Polsce nie wątpi, że obecny ustroj jest prowizorycznym i jego mgławicowa postać nie potrzebowałaby budzić poważnego niepokoju, o ileby istniały widoki, że z przedkonstytucyjnego chaosu wyłoni się jakiś solidny, harmonijny i sprawnie funkcjonujący twór państwowy. Nie wątpi więc brak konstytucji i brak ustalonych granic, są to dwie kardynalne przyczyny tych wszystkich wewnętrznych belcezek i niedomagań, na które ogół się uskarża. Dotąd państwo polskie jest jakimś organizmem bez skóry i bez szkieletu; nie dziw, że w tym stanie zdrowo rozwijać się nie może. Toteż z ogólnym podziałkiem powinny się spotkać te stronictwa sejmowe, które domagają się kategorycznie jak najspieszniejszego uchwalenia konstytucji. Gdyby jednak nawet na tym punkcie zapanaowała w izbie zupełna jednomyślność, jeszcze i to nie gwarantowałoby szybkiego uwiecznienia, o ile w punktach spornych każde stronictwo stawiać będzie sprawę na ostrzu noża. Niestety — zanosi się na to.

Zią wróżką dla sprawy konstytucji jest dogmatyzm partyjny, który usuwa możliwość wszelkiego porozumienia i kompromisu. Jego zakamieniałe nieprzejednanie wynika z dwóch przyczyn: 1-mo bardzo słabe zrozumienie istoty konstytucjonalizmu u znacznej liczby polityków; 2-do mandaty nakazne, które przyjmowali od wyborców. Wiemy z przypadkowych rozmów (np. listy pisma Muzery) że w niektórych okręgach instrukcje poselskie zostały obwarowane przysięgą. Poseł, któremu gotowy program przedłożono na wiecu wyborczym i który miał złożyć przysięgę, że się go wiernie trzymać będzie, nie może zmienić zdania w Izbie sejmowej, choćby mu wykazano jak na dłoni, że zdania wyborców są niewykonalne, niedorzeczne lub zgubne. Jeśli taka przysięga dotyczy punktów konstytucji, to jasna rzecz, że ona nie może zostać uchwalona ani natychmiast, ani przedko, ani też wogóle w dającym się przewidzieć terminie, boć trudno żądać, aby ogół wybranych przez naród przedstawicieli pozwalał sobie „narzucić” konstytucję zredagowaną na zgromadzeniach analfabetów w różnych Gęsiach Wólkach. O ile poglądy postów zaprzysiężonych wyskają większość, to oczywiście uchwalenie konstytucji może nastąpić szybko, ale wprowadzeniem jej w życie winni się zająć na własną odpowiedzialność, ci, co ją układali i popierali.

W każdym wypadku pospiech może być wynikiem tylko gotowości do ustępstw, o te zaś jest znacznie łatwiej, gdy się sprawę traktuje nie dogmatycznie lecz praktycznie, gdy się odwrzuci precz frazesy, gesty i manifestacje, a rozrząsa tylko realne warunki i konkretne następstwa takiego lub innego postanowienia.

Bardzo wielu nieporozumień moznaby uniknąć, gdyby się zeszło na drogę szczerzej i rzeczowej dyskusji, zamiast próby sił i licytacji hasel.

Obok dwuizbowości, o której całkiem niesiecznie przesądzono, że jest antydemokratyczną

Kontrakcja wojsk polskich na Polesiu.

Warszawa (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 11 b. m.:

Na północnym odcinku wzdłuż Berezyny na ogół sytuacja bez zmiany. Na Polesiu oddziały grupy generała Sikorskiego rozpoczęły kontrakcję, celem odrzucenia sił bolszewickich, znajdujących się w rejonie Czarnobyli. Na froncie ukraińskim odbywa się ponowne przegrupowa-

nie. Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego: Kuliński, gen. podpor.

Naczelnik Państwa udaje się na front wschodni.

Warszawa (tel. M.). Dowiaduję się, że naczelnik państwa po powrocie z frontu północnego udaje się na front wschodni.

Gen. Szeptycki o sytuacji na froncie północnym.

Warszawa (PAT). „Kuryer Warszawski” komunikuje: Zapytany o sytuację na froncie północnym generał Szeptycki odpowiedział: Dnia 14 maja rozpoczęła się na naszym froncie wielka bitwa, która trwa do dnia dzisiejszego i jest bliska rozstrzygnięcia. Miejscowe powodzenie bolszewików, którzy rzucili na front ten ogromną

armię, zlikwidowano, wszystkie ataki czerwonych oddziałów z krwawymi stratami dla nieprzyjaciela odparto. Sytuacja wojskowa polepsza się z dnia na dzień. Obecnie powierzone mi wojsko prowadzi od kilku dni zwycięską kontratakową, w której rezultacie stojmy obecnie na linii Dokrzyce—Parafianowo.

Kolejarze angielscy ładują z powrotem amunicję dla Polski

Warszawa (tel. M.). Z Londynu donoszą: „Daily Herald” zamieszcza wiadomość, że wydział wykonawczy związku kolejarzy powziął decyzję, która, zdaniem tej gazety, wywoła konsternację w partyi. Mianowicie kolejarze uchwalili

ładować amunicję, przeznaczoną przeciw bolszewikom i zarządzić strajka na kolejach irlandzkich.

Lloyd George dąży do pokojowego załatwienia sporu cieszyńskiego.

Paryż (PAT). Ag. Havasa donosi z Londynu: Biuro Reutersa dowiaduje się, że na najbliższym posiedzeniu Rady Ligi narodów, poza sprawą ewakuacji Perysu przez bolszewików, Rada zajmować się będzie sprawą Śląska Cieszyńskiego. Lloyd George oświadczył, w odpowiedzi na interpelację, że zatarg między Polską a Czechami jest obecnie rozważany przez konferencję am-

basadorów. Rząd angielski dąży do tego, aby sprawę załatwić pokojowo, co według Lloyd'a George powinno się udać w zupełności.

Paryż (PAT). Havas donosi: „Petit Parisien” wyraża nadzieję, że układy w sprawie Cieszyna zakończą się pomyślnie. Dziennik jest pewny, że Polska i Czechy przyjmą jako rozjemcę króla belgijskiego.

Min. Patek konferował z Beneszem w sprawie Cieszyna.

Paryż (PAT). Havas donosi: „Petit Parisien” potwierdza wiadomość, że minister Patek kon-

ferował z Beneszem w sprawie Cieszyńskiego.

Plan junkrów przyłączenia Prus wschodnich do Litwy.

Warszawa (tel. M.). Otrzymało tu wiadomość, że Prusy wschodnie planują oderwanie tej prowincji od Niemiec i przyłączenie jej do Litwy.

Junkrzy pruscy planują w ten sposób wciągnięcie Litwy w sferę wpływów niemieckich.

Zaprzeczenie Rodiczewa.

Warszawa (tel. M.). Przywódca kadetów rosyjskich, Rodiczew, umieścił dziś w pismach warszawskich pismo następującej treści: W niektórych pismach ukazała się notatka, że ja podobno organizuję w Polsce tymczasowy rząd ro-

syjski i armię rosyjską. Obecnie ta wiadomość tak się rozpowszechniła, że zmuszony jestem oświadczyć, iż powyższa wiadomość najzupełniej nie odpowiada rzeczywistości. Nie organizuję ani armii, ani rządu rosyjskiego w Polsce. Podpisano: Rodiczew.

i uczyniono z tego dogmat, o którym pod karą wyklęcia wątpić nie wolno, najwyższe spory budzi sprawa wyboru Naczelnika Państwa.

Sądzę, że w tym punkcie cały zatarg wynika z niedomowień i braku szczerości, — że moznaby go zupełnie uniknąć, gdyby się jasno postawiło sprawę od początku.

Nie mogą tu wchodzić w grę pierwsze wybory i nie o nich konstytucja decydować będzie.

Te pierwsze wybory, bez względu na to, w jaki sposób będą przeprowadzone, są z góry przesądzone.

Istnieje bowiem tylko jeden kandydat i nie może w danym momencie mieć kontrkandydata. Nawet jawni czy tajni przeciwnicy nie przeciwstawiają mu swojego człowieka, gdyż nie będą

chcieli żadnej bardziej wartościowej jednostki wystawić na niechybną klęskę, a nie będą się również chcieli kompromitować wysuwaniem niernoty lub nieoseł.

To też czy referendum ludowe, czy zgromadzenie elektorów wybranych powszechnym głosowaniem, czy Sejm z senatem połączone, czy jakakolwiek grupa, a nawet jednostka miałyby decydować o tym pierwszym wyborze — wynik jego nie nastęca żadnej wątpliwości.

Nie podobna jednak dla każdego następnego wyboru zmieniać konstytucji, nie można każdego prezydenta wybierać inaczej, zależnie od osoby kandydata, czy kandydatów do prezydentury. Sprawa musi być z góry przesądzona w konstytucji, bo pozostawienie punktów wąpli-

wych i otwartych w tak zasadniczych sprawach naraziłoby na nieobliczalne wstrząśnienia.

Partye zbierające głos w tej sprawie winny ją tedy rozstrzygać tak, jakgdyby gotowego kandydata na razie nie miały i zmuszone były się liczyć z ewentualnością, że z urny wyborczej może równie dobrze wyjść bądź to ich człowiek, bądź też wybraniec przeciwnego stronnictwa. Swojemu człowiekowi stawia się zwykle skromniejsze wymagania niż przeciwnikowi, chodziliby więc o to, by na wszelki wypadek mieć co najmniej tę rękojmię, że wybór padnie na jednostkę, której osobiste kwalifikacje mogą być i przez przeciwników uznane.

Nie zawsze będzie Polska posiadała ulubieńców olbrzymiej większości narodu, nie zawsze ulubieniec ten będzie miał takie zalety rozumu i charakteru, które go uczynią zdolnym do prowadzenia naczelnej władzy. W okresie walk o własne państwo mogły popularność zjednać zasługi dla sprawy wolności położone. W czasie wojny zasługi wojskowe mogą ją zjednywać. Nie można jednak oczekiwać od milionowych rzesz wyborczych zrozumienia i uznania dla tych zalet i zasług, które musi posiadać mąż stanu, by pomyślnie kierować nawą państwową w czasach pokojowych. Mądry przewodawca, przezorny i zabiegliwy administrator, wytrawny dyplomata, światły wychowawca narodu z racji rzeczy nie zawsze działa na oczach szerokiej rzeszy i dają mu odczuć tylko błogosławione następstwa swych prac, nie ukazując ruchów i gestów, za pomocą których je osiąga-

ją. Wartość i zasługi takich jednostek mogą ocenić tylko ci, co je widzą przy pracy, ci zaś zawsze stanowią mniejszość.

Nie ma najmniejszych widoków, aby bezpośrednio głosowanie w warunkach zwykłych (a nie tak nadzwyczajnych, jak obecnie) prowadzić mogło do szczęśliwego wyboru.

Wybór wykonany w obrębie Izby czy Izby przewodawczych uzależniałby prezydenta od każdorazowej większości. Przy systemie dwuizbowym zależność ta byłaby znacznie mniejszą, gdyż rozkładałaby się na obie Izby a jedna dla drugiej mogłaby stanowić przeciwwagę. Bądź co bądź jednak wybór dokonany przez jednostki politycznie czynne nie groziłoby takimi humorystycznymi wynikami jak bezpośrednio głosowanie ludu. Nie można stawiać specjalnie tej formie wyboru zarzutu, że byłby on partyjnym. Każde wybory będą partyjne, plebiscytowe zaś więcej niż każde inne, gdyż tylko silna organizacja polityczna może swoimi wpływami cały kraj ogarnąć i skupić głosy na swego kandydata. O prezydenturę w Stanach Zjednoczonych stale walczą między sobą dwie partye. Uniknąć partyjności można tylko przez usunięcie wyborów; tylko dziedziczna władza głowy państwa stoi poza partjami i może w ich zatargach być czynnikiem zupełnie bezstronnym, bo bezinteresownym. — Ale wszak dziedziczność władzy jest w republice absurdem, a nikt sobie zmiany republikańskiego ustroju nie życzy.

Najlepszym rozstrzygnięciem jest wybór przez elektorów wychodzących z powszechnego głosowania w projekcie ankiety rządowej.

Liga banków dla ochrony waluty polskiej.

Kraków, 12 czerwca.

(Sp.) Położenie finansowe Polski różni się znacznie od sytuacji państw zachodnio-europejskich. Anglia, Francja, nawet Niemcy i Włochy są organizmami gospodarczymi stojącymi na wysokim poziomie, których ustroj podczas wojny był jedynie zachwiany. Takie organizmy mogą w dziele poprawy swoich finansów w pierwszym rzędzie waluty, ograniczyć się do pracy nad odbudową gospodarczą.

Powstanie nowej waluty w związku z odrodzeniem Polski, którą to walutę trzeba dopiero na rynki zagraniczne wprowadzać, dalej zaś fakt niemożności zapewnienia tej walucie w pierwszym odzwie jej powstania należytego pokrycia kruszcowego a wreszcie, rzecz najważniejsza, słaby na razie organizm gospodarczy Polski, wymagający długiego okresu wyjątkowej pracy, zanim mechanizm gospodarczy społeczeństwa prawidłowo poczęnie funkcjonować, wszystko to sprawia, że w Polsce praca nad poprawą waluty nie może się ograniczać do terenu czysto gospodarczego, ale musi sięgnąć na pole

TECHNICZNYCH WYSIŁKÓW WALUTOWYCH mających na celu ochronę naszej waluty i wesprzeć ją w pierwszym okresie jej bytu. Nasuwa się tu analogia pomiędzy szkołą wolnego handlu a systemem protekcyjizmu gospodarczego. Wolny handel to system organizmów silnych gospodarczo, nie obawiających się konkurencji jednostki gospodarczej o przemyśle będącym dopiero w stadium tworzenia, nie mogą istnieć bez protekcyjizmu w formie cel, premii wywozowych itp. Nasza nowa waluta nieoparta na żadnej tradycji, musi być otoczona pleczołowitą opieką, chroniącą ją od podmuchów groźących jej niebezpieczeństw.

Jak opitka ta wyglądać powinna? Pierwszą poważniejszą w Polsce próbą była stworzona przez b. ministra Billińskiego centrala dewiz, która to instytucja państwowa jednoczyła w swoim ręku wszelki obrót walutami i dewizami, posługując się uzależnionymi od niej i w jej imieniu działającymi korespondentami. Krótki okres jej tworzenia skazał centralę dewiz na upadek. Jak wszędzie, tak i na polu walutowym zawiódła reglamentacja państwowa. Państwo ze swoim ociężałym personelem nie potrafi stworzyć doskonałej organizacji obrotu pieniężnego za granicą, a tem mniej czuwać nad ścisłym stosowaniem się do owych przepisów. Suche przepisy okazują się zbyt mało elastycznymi, by mogły odpowiedzieć skomplikowanemu potrzebom tętniącego życiem organizmu państwa o 30 milionach ludności.

Centrala dewiz zawiódła. Miejsce jej zajęła drożyzna. Wolny, niczem nieograniczony obrót walutami i dewizami zajął miejsce reglamentacji państwowej, jak jakgdybyśmy byli normalnym, zdrowym organizmem, gospodarczym i fi-

nansowym, rozwijającym się w warunkach pokojowych. Skutki tego „laissez faire, laissez aller“ walutowego nie dały na siebie długo czekać. Niczem nieskrępowana spekulacja walutowa rozgorzała w całej pełni na ziemiach polskich, bogacąc jednostki, a rujnując równocześnie ogół. Niedostatek, a tem, iż passywność naszego życia gospodarczego w związku z wojną zmuszała nas do rzucania olbrzymich sum marek na targi zagraniczne i do dewaluowania w ten sposób naszej waluty; spekulacja gwoździł dogodzenia swoim interesom pomiata naszą walutą, ścieląc się u nóg zagranicznych arbitrażerów, żeby wyzebrać u nich za nasze miliony dziesiątki walut obcych. Zagranica nie widzi dotąd owoców naszej produkcji, ni naszej pracy, natomiast zalewana jest naszymi (niepotrzebnymi jej w takiej ilości) markami, które w myśl prawa, popytu i podaży tracą w jej oczach wszelkie znaczenie.

Powszechnie odczuwa się dziś konieczność **POŁOŻENIA KRESU ANARCHII WALUTOWEJ W POLSCE.**

Nasze ministerstwo finansów od pewnego czasu coraz baczniej przygląda się temu problemowi i zapowiada pewne ograniczenia w handlu dewizami i walutami. Lecz nie wszędzie dotarło jeszcze przekonanie, iż akcja rządowa problemu nie rozwiąże. Nie przepisami, rozporządzeniami i innymi tego rodzaju środkami papierowymi zwalczyć zdołamy skutecznie szkodliwą dla państwa spekulację walutową. Jedyne autonomiczna organizacja tych czynników, przez których ręce przechodzi cały obrót walutami, zdoła zapobiedz złemu i przynieść nam efektywną ulgę w położeniu walutowym. Wszystkie banki, od największych do najmniejszych kantorów wymiany, winny się złączyć w jednolitą organizację w

LIGĘ DLA PRZECIWDZIAŁANIA.

Winny to uczynić choćby z pozornymi ofiarami dla swojego interesu bankowego, w poczuciu ciężkiej na nich odpowiedzialności za losy naszej waluty. Liga banków, która wytknie sobie za cel czynienie wszystkiego, co leży w jej zakresie, dla poprawy naszej waluty, organizacja taka, której poszczególne członkowie podlegać będą autonomicznej kontroli, zdoła, jako świadomy cel, z własnej woli działający mechanizm, zdziałać bardzo wiele dla marki polskiej. Będzie ona posiadała wszelkie zalety państwowej instytucji, nadzorującej obrót walutami, bez wad, jakie są nieodłącznie związane z państwową reglamentacją obrotu walutami i dewizami.

Jakież będą zadania Ligi banków?

Jej pierwszym zadaniem będzie zobowiązanie wszystkich swoich członków — a powtarzamy jeszcze raz, iż winna ona zrzeszyć wszystkie banki, — by przekazy za granicą skuteczniały

jedynie po przedłożeniu im przez zleceniodawców dowodu, że przekaz ten ma swoje gospodarcze uzasadnienie, a w szczególności, iż ma być użyty na cele gospodarczo wskazane, nie zaś na spekulację lub na zakupy artykułów zbędnych. Poza zakupami mogą być waluty zagraniczne dostarczane przez banki jedynie za paszportami zagranicznymi lub dla osób, wyjeżdżających za granicę i to w takiej ilości, jaką banki uznają za uzasadnioną. Taką organizację, utworzoną wprawdzie nie automatycznie, ale drogą ustawy („Gesetz gegen die Kapitalflucht“) posiadają już od dłuższego czasu banki niemieckie. Niestosowanie się do postanowień Ligi przez któryś z banków lub kantorów wymiany stanowićby miało dostateczną podstawę do postawienia wniosku przez organizację o zamknięcie odnośnej instytucji. Tą drogą usunie się w wielkiej mierze nieuzasadniony popyt za dewizami zagranicznymi oraz nadmierne pęd naszych środków płatniczych na giełdach zagranicznych.

Rzeczą Ligi banków byłoby dalej stworzenie **CENTRALNEGO BIURA EWIDENCYI ROZPORZĄDZALNYCH WALUT I DEWIZ**

dla scentralizowania obrotu i zapobieżenia nieharmonizowanemu popytowi za walutami i dewizami zagranicznymi oraz stworzenia komisyonistów dla zakupu dewiz i walut w kraju i rachunek Ligi.

Lecz nie tylko w granicach państwa miałyby być czynna Liga banków. Drogą swoich korespondentów i agencji zagranicznych (zwłaszcza w Niemczech, Szwajcaryi, Holandyi i t. d.) winna tam Liga banków czuwać nad kursem naszej waluty i w miarę potrzeb czynić tam zakupy dewiz oraz zakupować na własną rękę dewizy polskie dla wywołania na nie popytu i podwyższenia ich kursu. Ofiary materialne, związane z tego rodzaju transakcjami, winno ponosić państwo, które sobie poniesione w ten sposób koszty odbije kilkakrotnie osiągnięciem zwykłą naszej waluty.

Spełniając te czynności, Liga banków zastąpiłaby brak centralnej instytucji emisyjnej w Polsce i wykonywałaby funkcje regulatora kursu dewiz, jakie za granicą spełniają owe naczelne instytucje finansowe, czuwając nad walutą odnośnego państwa.

Nie myślimy tu wchodzić w szczegóły projektowanej organizacji. Jest to zadanie organizacji banków, istniejących dziś w państwie. Zdaniem publicystyki jest wykazywać konieczność położenia kresu anarchii walutowej drogą ekonomicznej reglamentacji i wzywać banki, by się tej czynności, będącej bezwzględnie koniecznością chwili, jak najrychlej podjęły. Będzie to najszczytniejsze zadanie naszych instytucji finansowych, które zapewnią nam chlubną kartę w dziejach odradzającej się Polski oraz wzmocnią zaufanie społeczeństwa do nich. A gdy wzmocniony nasz organizm gospodarczy pozwoli nam na utworzenie centralnego banku emisyjnego, wówczas złożą banki w jego ręce ster akcyi, podjętej przez nie w chwili niebezpieczeństwa, samorzutnie, nie pod groźbą przepisów, ale jedynie w zrozumianym dobru i interesie całości.

Wspaniałe żniwa w Rumunii.

Warszawa (tel. M.). Z Bukaresztu telegrafują: Żniwa w całej Besarabii i w całym królestwie rumuńskim zapowiadają się wspaniałe. Zboża i kukurudza obrodziły tak wspaniale, że najstarsi ludzie nie pamiętają takich urodzajów. Wedle kalkulacji cena mąki pszennej wynosić będzie 4 korony za kilogram, kukurudzy 2 korony za kilogram.

Czescy żołnierze wkroczyli na Spisz

Nowy Targ (PAT). Czesi sprowadzili na Spisz kilkudziesięciu uzbrojonych żołnierzy pod pretekstem pilnowania telefonów. Stało się to bez zezwolenia podkomisji koalicyjnej, która jednak nie zareagowała na ten niedopuszczalny fakt umieszczenia czeskiej siły zbrojnej na terenie plebiscytowym. Z polskiej strony zwrócono się do podkomisji z żądaniem, aby taka sama ilość uzbrojonych polskich telefonistów wkroczyła na obszar Spisza.

Dymisya gabinetu wiedeńskiego.

Wiedeń (PAT). Biuro koresp. podaje urzędowo: Dzisiaj w południe kanclerz Riener zjawił się u prezydenta i przedłożył mu dymisję całego gabinetu. Prezydent przyjął dymisję i porucił Rienerowi tymczasowe prowadzenie agendy.

Zastój na rynkach handlowych w Warszawie i Łodzi

Kupcy i konsumenci wstrzymują się z zakupami. — Kupcy małopolscy nie przybyli wcale do Łodzi. W dziale papierowym transakcje normalne. W Warszawie środki żywności podrożały.

Kraków, 12 czerwca.

Pisma, wychodzące na terytorium byłej Kongresówki, donoszą, że w minionym tygodniu dokonano na rynku handlowym Warszawy i Łodzi tylko minimalnych transakcji. Wielcy kupcy hurtowni, którzy do niedawna sprzedawali tygodniowo towarów za kilka milionów marek, w ubiegłym tygodniu zdołali sprzedać zaledwie za kilkadziesiąt tysięcy marek.

Powszechnie oczekują poważnego spadku cen na towary i dlatego prawie wszyscy kupcy i konsumenci wstrzymują się z zakupami. Kupcy z prowincji nie przybyli zupełnie w ubiegłym tygodniu. Na giełdzie manufakturowej warszawskiej opowiadano, iż w Łodzi zastój w zakupie towarów lokciowych jest całkowity. Kupcy małopolscy, którzy byli poważnymi odbiorcami — wcale w ubiegłym tygodniu do Łodzi nie przybyli. Są w Łodzi kupcy, którzy przez cały miniony tydzień nie sprzedali towarów lokciowych ani za jednego feniga. Zastój w branży manufakturowej, który ujawnił się najpierw, przerzucił się z końcem tygodnia i na inne gałęzie handlu. Jak dotąd, wyjątek stanowi dział papierowy, w którym zramona zastoju nie były tak wybitne. Zakupywano i sprzedawano znaczne ilości papieru po cenach rynkowych z ubiegłych tygodni. W branży papierowej ceny nie poszły w górę, ale utrzymały się na dawnym poziomie. Znaczne zakupy papieru, przeważnie drukowego, poczynili kupcy w Wiedniu, gdzie kurs waluty naszej w stosunku do austriackiej (około 1 marka 15 fen. za 1 koronę austriacką) pozwala na przeprowadzenie transakcji handlowych. Papier piśmienny kupowano w Niemczech. Zda-

je się, iż na podtrzymanie ruchu handlowego w branży papierowej wpłynął fakt, że produkcja krajowych fabryk papieru zabraną została w 80 proc. na potrzeby rządu i prasy, oraz że niektóre fabryki papieru (jak n. p. Pabianice) nieczynne są prawie od miesiąca z powodu braku drzewa, względnie wagonów pod drzewo.

W dziale handlu skórami panował na rynkach handlowych Łodzi i Warszawy również stagnacja. Poploch wywołano potaniem skór w Niemczech.

W dziale handlu skórami panowała na rynku polskiego rynku handlowego ubiegłego tygodnia określić się da wyrażeniem: wyczekiwanie. Wszyscy czekają, co będzie, czy i w Polsce nastąpi gwałtowny i trwały spadek cen, czy też po dzisiejszym zastój rozpocznie się nowy okres zwyczajny cen i paskarskiego szaleń. Niektórzy przypominają, że w ubiegłym roku przeżywał się również podobny do obecnego okres tanienia i że później rozpoczął się tamieć szalonej drożyzny, który dosięgnął wyżyn dzisiejszych.

Na rynku handlowym Warszawy zaobserwowano rzecz osobliwą. O ile mianowicie na rynku towarów fabrycznych panował zastój, który wprowadził nie wywołał jeszcze niżki cen, ale zapobiegł ich zwyczaj, o tyle na rynku żywnościowym ceny bardzo wielu artykułów poszły wybitnie w górę. I tak za kwartę mleka płacić musiano z końcem tygodnia 7 marek 50 fen., za jajko 3 marki, za funt masła 44—46 marek. Ceny mięsa również poszły w górę i często kupić go nie było można.

Łodzi grozi zamknięcie fabryk.

(Telegram własny „Gonca Krakowskiego”).

Łódź, 11 czerwca.

Jak już donosiliśmy kilka dni temu, przemysł łódzki przeżywa trudne chwile. Składy są przepelnione towarami, których wobec wysokich cen nikt nie kupuje, fabrykanci zaś wydawszy gotówkę jaką rozporządzali na nabycie surowców pozostali bez środków obrotowych. Sprawy przy-

biorają taki obrót, że Łódź zaczyna już grozić wprost zamknięcie fabryk wobec braku funduszy na prowadzenie interesów i wypłaty robotników.

Delegaci przemysłu łódzkiego zwracają się do rządu z prośbami o pomoc.

Rosja żąda interwencji Anglii w sprawie pokoju z Polską.

Uzależnia od tego dalsze rokowania handlowe z koalicją.

(Telegram własny „Gonca Krakowskiego”).

Paryż, 11 czerwca.

(k). „Daily Telegraph” donosi, że Krassin otrzymał już z Moskwy odpowiedź swojego rządu na warunki Anglii, dotyczące nawiązania stosunków handlowych z Rosją sowiecką. Wedle tej informacji rząd bolszewicki zgadza się tylko na pierwszy warunek, tj. uwolnienie jeńców wo-

jennych, spełnienie zaś dwu następnych warunków, a mianowicie zaniechania propagandy bolszewickiej w zachodniej Europie, tudzież ofensywy przeciwko interesom angielskim na Wschodzie rząd bolszewicki uzależnia od interwencji Anglii w Polsce.

Czerwony terror na Zadnieprzu.

Napad Baszkirów na wieś. — Znęcanie się nad kobietami i starcami. — Wieś zapalona bombami z aeroplanu.

Kraków, 12 czerwca.

Notowane w depeszach z frontu barbarzyństwa bolszewickie zataczają coraz szersze kręgi. Między innymi z poza Dniepru „Hromadzkemu słowu” donoszą, że w dniu 16 maja do wsi Jarosławki w Czernihowszczyźnie, powiatu Liozieleckiego wpadł niespodzianie z gołymi szabłami oddział Baszkirów liczący 400 ludzi. Zaczęło się coś niestychanego. Kogo spotkali na ulicy tego bili kolbami, lub rąbali szabłami. Wpadali do chat, rabowali co się dało, czego nie mogli zabrać — niszczyli. Bili i gwałcili kobiety. Zgromadzili emi w pobliżu cerkwi 300 zaarrestowanych właścicieli, przeważnie starców, wszystkich rozebrali do naga i następnie zaczęli do nich strzelać z kulomiotu.

W pobliżu Bobrowicy bolszewicy skosili 20 dziesięcin zielonego zboża i wyprawili wagonami do Niczyna.

Dnia 19 maja ten sam oddział udał się do wsi Ozieńjany, o 8 wiorst od Bobrowicy. Pod Ozie-

rianami spotkali ich partyzanci Konowalowa, będącego pod rozkazami Romaszki. Od rana do południa toczyła się zacięta bitwa. Partyzantom nie wystarczyło naboju, zmuszeni więc byli cofnąć się. Wieś zapalona bombami z aeroplanu. Zabito 150 ludzi, starców i kobiety, d. bytek zabowano, a czego nie można było zabrać spalono.

Opieka nad polskimi zabytkami w Kijowie.

Kijów, 11 czerwca.

W Kijowie powstało polskie towarzystwo opieki nad zabytkami i zabrało się energicznie do pracy.

Powzięło ono uchwałę wzięcia w swoją opiekę wszystkie polskie zabytki. Te z zabytków, które są narażone na zniszczenie, złożone są tymczasowo w składnicy referenta o-

chrony zabytków 2 i 3 armii ul. Włodzimierska (Plac Teatralny) L. 48 a.

W tej pracy Polskie Towarzystwo opieki nad zabytkami działa w ścisłym porozumieniu z Komitetem ochrony zabytków przy Ukraińskiej akademii umiejętności.

Powołana została wspólna komisja likwidacyjna, w skład której weszli: delegaci polskiego towarzystwa opieki na zabytkami pp. Emil Wierzbicki, Józef Jaroszyński, Stanisław Krzyżanowski, Maksymilian Lewicki, Adam Roszkowski, Wiktor Jenicz; delegaci Komitetu ochrony zabytków przy Ukraińskiej akademii umiejętności: pp. Mikołaj Bielaszewski, Daniel Szczerbakiwski, Andrzej Dachnowski, Teodor Ermiło, Jerzy Krasicki przedst. arm. ukr. Błahodiiw.

Zadaniem Komisji Likwidacyjnej będzie określić pochodzenie zabytków zwieczonych do różnych składów i muzeów za panowania bolszewików oraz podjęcia akcji celem zwrotu ich prawnym właścicielom. Komisja ta odbywać będzie stałe posiedzenia w gmachu Ukraińskiej akademii umiejętności. (m.)

Z Rady miasta:

Rada miejska domaga się obniżenia cen węgla.

Kraków, 12 czerwca.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady m. Krakowa na wniosek wicepr. Sarago jednogłośnie uchwalono cfiarować 2 pułkowi szwoleżerów rokitniańskich sztandar pułkowy. Poświęcenie sztandaru odbędzie się w niedzielę o godz. 11 i pół przedpołudniem na Wawclu. Równocześnie Rada miasta również na wniosek wicepr. Sarago uchwaliła złożyć na fundusz stypendyjny dla obrońców Lwowa jednorazowy datek w kwocie 5000 Mk. Następnie odczytano szereg wniosków, z których najważniejszy dla Krakowa r. Potuczka domagający się usunięcia prochowni z peryferii miasta i zniesienia laboratorium artyleryjskiego. Wniosek ten jednogłośnie uchwalono.

Wiceproz. Sare w dłuższym i rzeczowym wywodzie przedstawił katastrofalny stan kwestyi węgla. Mówca zaznaczył, że ceny węgla rosły w niebywały sposób — tak że ludność nie będzie mogła zdobyć węgla na zimę. Wobec tego wiceprezydent Sare stawia następujący wniosek:

„Zważywszy, że węgiel stanowi jeden z najważniejszych artykułów zapotrzebowania, że stanowi podstawę istnienia i dalszego rozwoju przemysłu wogóle, a w szczególności gałęzi niezbędnych do przeprowadzenia odbudowy kraju, że tedy artykuł ten nie może i nie powinien stanowić źródła dochodów fiskalnych, zważywszy, że wbrew powyższym zasadom, cena węgla w ciągu ostatniego półrocza została podwyższona do poczwórnej wysokości, ostatnio zaś z dniem 1 bm. z kwoty 3370 Mk na 6700 Mk. za 10.000 kg loco kopalnia, co tem więcej obciąża mieszkańców miasta i przemysł, że z tym samym dniem podwyższono również fracht kolejowy o przeszło 200% zważywszy, że tak znaczna podwyżka uniemożliwiła zupełnie nawet średnio zamożnym mieszkańcom ogrzewanie mieszkań, a sparaliżuje rozwój ledwo budującego się przemysłu i przyczyni się do dalszego obniżenia waluty, wreszcie uniemożliwi utrzymanie ruchu komunalnych przedsiębiorstw użyteczności publicznej — zgłasza Rada stoł. m. Krakowa zastrzeżenie tak przeciw dokonanej z dniem 1 czerwca, jak ewentualnie zamierzonej jeszcze dalszej podwyżce cen węgla i domaga się przywrócenia cen, obowiązujących przed 1. czerwca br.

Długą dyskusję wywołał uchwalony wniosek sekcji skarbowej o przystąpienie gminy do mającej się zawiązać „Spółki mieszkaniowej dla miast”, której celem jest zaopatrywanie ludności w mieszkania, w charakterze członka z wkładką 2 milionów marek, ponadto gmina ofiaruje grunt, również jako wkładkę. Na ten cel proponuje wniosek grunty pofortyfikacyjne. Upoważniono dwu radnych do podpisania imieniem gminy skryptu dłużnego na pożyczkę mieszkaniową na sumę 5 milionów koron.

Sprawa udzielenia koncesyi na nowe apteki podzieliła Radę na dwa walcujące się obozy. Żadna kwestya nie wywołała tak obszernej dyskusji jak ta. R. m. Luczko, prez. gremium aptekarzy zwalczał ze wszystkich sił wniosek udzielenia nowych koncesyi wywodząc, że aptekarze żyją w nędzy — nie nie zarabują, a nowy konkurent nędzę tę ich jeszcze powiększy. Inni natomiast domagali się otwarcia nowych aptek.

gdyż to leży w interesie zdrowia ludności.

Rada miasta uchwaliła wbrew wywodom prezesa gremium aptekarzy r. Łuczki zezwolić na otwarcie apteki jednej z zbiegu ul. Długiej i Szlak a drugiej w miejscu ustalić się przez sekcję mającym.

Na tem posiedzenie jawne zamknięto.

Pożyczka Odrodzenia.

Ustanowienie dalszych głównych miejsc sprzedaży:

Instytucje finansowe, mające siedzibę w okręgu Sądu apelacyjnego w Krakowie, które pragną współdziałać przy przyjmowaniu zapisów na pożyczki państwowe jako główne miejsca sprzedaży, zechcą wnieść podania, zaopatrzone w polecenie właściwego Starostwa, do Ekspozytury Urzędu propagandy pożyczki państwowej w Krakowie (Rynek główny, Szara kamienica, 2 schody, I p.), które na mocy upoważnienia Ministerstwa Skarbu jest upoważniona do ustanawiania głównych miejsc sprzedaży w okręgu Sądu apelacyjnego w Krakowie.

Chwila bieżąca.

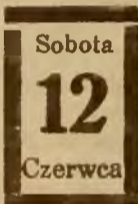
Kalendarzyk.

Św. Onufrego

Wschód słońca 4'25

Zachód słońca 8'51

Długość dnia 16'39

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Zazdrość”.

Niedziela popoł.: „Pani Chorażyna”.

Wieczór: „Polowanie na mężczyznę”.

TEATR „BAGATELA”.

Sobota: „Grube ryby”.

Niedziela popoł.: „Zakochani”.

Wieczór: „Ziuta, moja żona”.

TEATR POWSZECHNY.

Sobota: „Beben”.

Niedziela: „Azja Tuhajbejowicz”.

Niedziela: „Beben”.

OPERETKA W NOWOŚCIACH.

Sobota: „Muzykanci wiejscy”.

Niedziela popoł.: „Sybilla”.

Wieczór: „Tam gdzie skowronek śpiewa”.

WYKŁADY W DOMU ARTYSTÓW (pl. św. Ducha).

Sobota, prof. dr J. Flach: „Dzisiejszy Poznań, a państwo polskie”.

Czeskie szykany paszportowe wobec T. S. L.

Zarząd główny Tow. Szkoły Ludowej wystosował następującą depezę do ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie:

„W dniu 5 bm. przedstawiliśmy konsulowi czesko-słowackiemu w Krakowie dwa, a w dniu 7 czerwca jeden paszport do zawizowania dla nauczycielek szkół polskich w Przywozie i Maryańskich Górach na Morawach. Dwie z tych nauczycielek, pp. Skórówna i Machnicka, uczą już od roku w Maryańskich Górach i szło tylko o odnowienie paszportów, trzecia, p. Matylda Wyrwiczówna, jest nauczycielką świeżo do tych szkół pozyskaną. Konsul brutalnie odmówił wizy, oświadczając, iż dla T. S. L. wizy udzielane nie będzie.

Podajemy fakt ten do wiadomości władz polskich i prosimy o opiekę i interwencję”.

Malżeństwo niedoszłego „króla polskiego”.

Był czas, że pewne sfery wiedeńskie wysuwały kandydaturę arcyks. Karola Alberta na króla polskiego.

Arcyksiążę Karol Albert jest najstarszym synem arcyks. Karola Stefana z Żywca. Liczy on 32-gi rok życia. Jak twierdzi „Neue Freie Presse”, służy on obecnie w wojsku polskim i jest generałem. Co do ostatniej rangi pozwolimy sobie wyrazić powątpiewanie.

Karol Albert zaręczył się obecnie z hrabiną **Alicją Badeniową**, wdową po hr. Ludwiku Badenim, zmarłym w 1916 roku.

Hr. Ludwik Badeni był jedynym synem byłego prezesa ministrów, długoletniego namiestnika Galicji, Karola Badeniego. Poświęcił się on zawodowi dyplomatycznemu i doszedł do rangi

Kraków bez spirytusu.

Kraków, 12 czerwca.

(stm) Obecnie niema w Krakowie dla publiczności ani jednego litra spirytusu do palenia!

Od zimy miarodajne czynniki konsekwentnie zmniejszały przydział spirytusu do palenia, aż wreszcie zmniejszyły go do zera. Kontyngent zimowy wynosił 150 hektolitrow miesięcznie. Jeszcze w styczniu otrzymał Kraków te 150 hektolitrow, w lutym już tylko 50 hektolitrow, w marcu zaś, kwietniu i maju nic i do tej pory nic. Za trzy miesiące nie dano nam poprostu przydziału, a wczoraj wiceprez. Rolle przywiózł nam z krajowej dyrekcji skarbu we Lwowie wiadomość, że **spirytusu do palenia wogóle nie będzie**, albowiem niema materyałów do denaturyzacji. Ze spirytusu do palenia pozostała nam tylko — świeżo wyznaczona jego wyższa cena (60 względnie 80 marek za litr), spirytusu samego niema i nie będzie.

Według informacji ze sfer kompetentnych, sprawa spirytusu do palenia (i nie tylko do palenia) przedstawia się wogóle tragicznie. Środków do denaturyzacji czyli do skażenia rzeczywistości brak zupełny. Centrala austriacka do ich wyrabiania znajdowała się we Wiedniu, skąd ich teraz sprowadzić nie można. Czynione są obecnie przygotowania do wyrobu takich środków w kraju. W tym celu zajęto pewien zakład w Łańcucie, gdzie obecnie czynione są doświadczenia i próby, które podobno dały dobre

rezultaty, iecz jest to w pewnym stopniu muzyka przyszłości; w najlepszym razie będziemy mieli własne środki do denaturyzacji spirytusu za kilka miesięcy.

Jednakże to jeszcze sprawy nie rozwiąże, ponieważ mamy gorszy brak — **brak samego spirytusu**. Zapasy posiadane obecnie przez rafinerie w Małopolsce są minimalne; gdy np. wielka rafineria w Kłajnie posiadała w normalnych czasach o tej porze 5—10 tysięcy hektolitrow, obecnie posiada **kilkaset**. I nic w tem dziwnego; w Małopolsce było przedtem około 960 gorzelń, obecnie jest ich około 60, a i te od kilku miesięcy są nieczynne. Wobec tego spirytusu niema i brak jego będzie coraz większy. Niema więc mowy, aby poddawać go denaturyzacji.

Obecnie **spirytusu do picia** nie wydaje się już wcale fabrykom wódek i likierów. Otrzymują go tylko apteki i to w połowie przydziału. Sprowadzają oni spirytus z zagranicy. W ostatnich trzech miesiącach sprowadzili z Węgier i Czech 29 wagonów spirytusu po fantastycznej cenie 380 marek za litr...

W tych warunkach konsumpcja spirytusu przez jakiś czas będzie musiała ograniczyć się do minimum, aż do nowej kampanii gorzelniczej.

Ze Związku miast małopolskich.

Kraków, 12 czerwca.

Wczoraj przedpołudniem w jednej z sal prezydyalnych magistratu krakowskiego odbyło się kwartalne posiedzenie wydziału małopolskie go koła związku miast. Na posiedzenie to przybyli: prez. m. Lwowa **Neuman**, burmistrz Rzeszowa **dr Krogulski**, burmistrz m. Tarnowa **dr Tertul**, burmistrz Przemyśla **Kostrzewski**, Doliny inż. **Stroka**, Wieliczki dyr. **Aywas** i Lanckorony dyr. **Dalsenberg**. Z Krakowa wzięła udział w posiedzeniu wiceprez. **Rolle** oraz sekretarz związku **dr Przeorski**.

Na posiedzeniu przedewszystkiem złożył wiceprez. **Rolle** sprawozdanie z małopolskiego koła związku miast, przedstawiając wydziałowi tok agend biura związku w ubiegłym kwartale, poczem rozwinęła się dyskusja na ważniejszych obecnie dla związku aktualnymi sprawami. Bardzo obszernie omówiono **sprawę ustroju administracyjnego państwa oraz stanowisko w nim samorządu miejskiego**, następnie **sprawę miejskiej ordynacji wyborczej**, zwłaszcza w odniesieniu do **stosunków narodowościowych w Małopolsce wschodniej**. W sprawie tej biuro związku zbiera obecnie materyały, aby na ich

podstawie opracować odnośny memoriał. Niestety praca w tym kierunku postępuje naprzód powoli, ponieważ powoli napływa materyał. Na 200 rozesłanych przez biuro kwestyonaryusz, nadeszły dotąd odpowiedzi z **18 miast**.

Zywa i obszerna dyskusję wywołała sprawa **finansów miejskich** w których we wszystkich prawie miastach małopolskich przedstawia się nad wyraz krytycznie. Szeroko omawiano także kwestyę **drożyzny i środków zaradczych** przeciwko dalszemu jej wzrostowi oraz dros dążących do **obniżenia cen**, przy jednoczesnym niepozabawianiu miasta dowozu żywności, więc np. o przymusowych spędach bydła przy ustanowieniu cen maksymalnych na żywy towar itd. Sprawę również obszernie traktowaną była kwestya **rozkładu miast**, przyłączanie do nich gmin podmiejskich itp. W tej sprawie także biuro związku zbiera materyały i je opracowuje.

Dla załatwienia najbliższych i najważniejszych obecnie spraw, dotyczących związku miast małopolskich wogóle, uchwalono wysłać delegację do Warszawy, dla przeprowadzenia tam pertraktacji z odnośnymi czynnikami rządowymi. Do delegacji tej wybrani zostali pp. prez. **Neuman**, wiceprez. **Rolle**, burmistrzowie **Kostrzewski**, **Stroka**, **Aywas** i sekretarz **dr Przeorski**.

prze to skrajną nędzę, niejednokrotnie padającą pastwą głodowej śmierci. Uchwaloną zaś w marcu 300 proc. podwyżka pensyi inwalidzkiej dotychczas nie została zrealizowaną, o wdowach zaś i sierotach już zupełnie zapomniano. Ponieważ powyższe sprawy są najistotniejszym warunkiem bytu tych krwawych ofiar wojny, przeto inwalidzi występują przed forum społeczeństwa, aby upomnieć się o lepsze, bardziej ludzkie warunki bytu.

Napad bandyty na inspektora policji podczas rozprawy sądowej.

(T) Wczoraj odbyła się w tutejszym obwodowym sądzie karnym rozprawa przeciw znanemu włamywaczowi Gątkiewiczowi l. 20 i jego współnikom. Gątkiewicz stał przed sądem oskarżony o włamanie się przed kilku miesiącami do magazynów krawieckich firmy Grabowski przy ul. św. Marka, gdzie skradł wiele różnych materyi sukiennych i ubrań łącznej wartości przeszło 200.000 koron. Nadto Gątkiewicz był organizatorem i hersztem szajki, która stale okradała w dni targowe wozy właściańskie stojące na Ryku kleparskim. Podczas wczorajszej rozprawy zeznawał również jako świadek p. Rechowicz inspektor tutej. policji, który Gątkiewicza swego czasu aresztował. P. Rechowicz zeznawał bardzo obciążająco dla oskarżonego. Rozwinęła się „dyskusja” między p. Rechowiczem a bandytą. Wreszcie rozwścieklony bandyta, który właśnie stał obok prokuratora porwał z jego stołu duży, ciężki kałamarz chcąc nim rzucić na głowę inspektora policji, p. Rechowicz jednak wczas udaremnił ten zamach — Niestety atrament wylał się z kałamarza na no-

O polepszenie bytu inwalidów, wdów i sierót wojennych.

W niedzielę dnia 13 b. m. o godzinie 10 przed południem odbędzie się w koszarach Bartosza Głowackiego przy ul. Zwierzynieckiej l. 24, wiec inwalidów wojennych oraz wdów i sierót po poległych. Omawiane będą sprawy podwyższenia zasiłków inwalidzkich, oraz wstrzymanych zasiłków wdowich.

Inwalidzi, którzy wskutek swego kalectwa nie są w stanie dorównać ludziom fizycznie zdrowym, pobierają szczupłe pensye, nie stojące w żadnym stosunku do dzisiejszej drożyzny, tak, że najwyższa miesięczna pensya n. p. ociemniałego lub zupełnie bez kończyn inwalidy, wynosi miesięcznie 80 marek. Wdowom również albo wstrzymano zasiłki, lub też w najlepszym wypadku wypłaca się po koron 1'80 dziennie. Ponieważ największy procent tych ostatnich składa się z mało kulturalnego elementu, cierpią

we i jasne ubranie p. Rechowicza niszczyć je całkowicie, czyniąc mu przez to znaczną szkodę. Obecny przy tej awanturze prokurator wniósł natychmiast przeciw Gątkiewiczowi skargę o gwałt publiczny.

Rozprawę zaś co do kradzieży i włamań zakończono, skazując Gątkiewiczza na 2 lata ciężkiego więzienia.

Kandydat na prezydenta, siedzący w więzieniu.

(m-m) Przywódca skrajnych socjalistów amerykańskich, Eugen Debs, który za agitację w duchu bolszewickim odsiada karę dziesięcioletniego więzienia, został of cyalnie zawiadomiony przez kierownictwo swej partji, że stawia jego kandydaturę na prezydenta. Do więzienia przybyła delegacja członków partji, aby uroczystie zawiadomić go o tem postanowieniu, czem wzruszony, rzucił się kolejno towarzyszący w ramiona. Prawdopodobnie nie brakło też amerykańskim zwyczajem kinooperatora, który uwiecznił na filmie tę wzruszającą scenę.

NA DZIEŃ DOBRY!

Skarży się wielki futurysta Tytus,
Ze ma ponownie podróżować spirytus.
Lepsze to czasy były dla artysty,
Gdy była Sztuka i spirytus czysty!...

Kr.

ROCZNICA SZARZY POD ROKITNĄ. Wydział Stow. b. Legionów polskich z r. 1924—1918 w Krakowie wzywa członków swoich do gremialnego wzięcia udziału w uroczystości poświęcenia sztandaru 2 p. szwoleżerów rokitniańskich i poległych pod Rokitną. Zbiórka w niedzielę dnia 13 bm. rano o godz. 8.45 przed katedrą na Wawelu. Nabożeństwo żałobne za śp. Rotm. Wasowicza i poległych pod Rokitną odbędzie się w poniedziałek dnia 14 bm. w kościele Najśw. Maryi Panny. Zbiórka dla członków Stowarzyszenia o godz. 8.45 rano przed kościołem Maryackim.

UROCZYSTOŚĆ POŚWIĘCENIA SZTANDARU 2 P. SZWOLEŻERÓW ROKITNIAŃSKICH odbędzie się w niedzielę dnia 13 bm. w 5 rocznicę pamiętnej szarży ułanów Wasowicza pod Rokitną. Program uroczystości jest następujący: w niedzielę dnia 13 bm. o godz. 9 rano nabożeństwo w katedrze na Wawelu, które w zastępstwie nieobecnych ks. bisk. Sapiehy odprawi ks. dr. Korzonkiewicz. eBzpośrednio potem odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru i wręczenie go przez Prezydium m. Krakowa reprezentacji pułku w dziedzińcu królewskim. Na uroczystość tę przyjeżdża zastępca Naczelnego Wodza, zaś 2 p. szwoleżerów, który obecnie walczy na froncie bolszewickim przysła delegację, którą prowadzi major Rabiński. Komitet organizacyjny zawiadamia, że imienne zaproszenia do Instytucji i osób prywatnych wysyłane nie będą. Natomiast na tej drodze zaprasza wszystkie władze rządowe i autonomiczne oraz instytucje i obywatele naszego miasta do wzięcia udziału w uroczystości poświęcenia sztandaru, który miasto Kraków ofiaruje w 5-rocznicę Rokitny 2. p. szwoleżerów, zorganizowanemu w Krakowie przez oddział Konnego Sokola.

(T) **DEPUTATY ROBOTNICZE ZA MAJ.** Od dnia 14 czerwca będą wydawane dodatkowo racye mąki po 8 kg w cenie po 9 M 50 f za kilogram, nadto po 60 dkg cukru w cenie po 13 M 4 f za kilogram. Bliższe szczegóły są w ogłoszeniach magistratu opla kałowaniam na rogach ulic.

ŚWIECE NA LEGITYMACYE. Magistrat podaje do wiadomości że od wtorku 15 bm. wydawać będą sklepy rejonowe po 1/4 kg. świec na czerwcowy odzinek legitymacji świecowej oznaczony rzymską liczbą X. w cenie 21 Mk 20 f za kilogram.

POŻYCZKA ODRODZENIA. Miejski zakład kredytowy subskrybował na pożyczkę Odrodzenia 1 milion marek. Równocześnie dla udogodnienia publiczności subskrybowania pożyczki Odrodzenia w czasie zarządzonej przez rząd wymiany koron na marki tj. od 14 do 25 bm. kasa miej. Zakładu kred. urzędować będzie nadto przez ten czas w godzinach popołudniowych od 4—6.

O PROPAGANDĘ POLSKIEJ POŻYCZKI DOLAROWEJ W AMERYCE. Wczoraj odbyło się w Magistracie posiedzenie w sprawie polskiej pożyczki państwowej, a to z okazji przyjazdu delegata komitetu propagandy polskiej pożyczki dolarowej w Ameryce, pana Meredith O'Neill. P. O'Neill w dłuższym referacie przedstawił plan zorganizowania w Polsce agitacji za polską pożyczką państwową w Ameryce. Zadaniem tej organizacji jest oddziaływanie macierzystego kraju na rodaków w Ameryce, aby subskrybowali polską dolarową pożyczkę środkami zaś agitacji będą odezwę, artykuły, nawet listy osobiste w tym duchu. Wybrano komitet na zachodnia Małopolskę z prez. Federowiczem na czele. W skład komitetu wchodzi reprezentanci najszerszych sfer, dalej wybitni przedstawiciele handlu, przemysłu, rolnictwa i finansów.

Z TEATRU „BAGATELA”. Wystawione wczoraj „Grube ryby” Bałuckiego z Mieczysławem Frenklem w roli Wistowskiego podobały się ogólnie, wywołując ustawicznie entuzjastyczne oklaski pod adresem znakomitego gościa i poszczególńych wykonawców, którzy stworzyli na scenie atmosferę ogromnie miłą i sympatyczną. Wobec powodzenia wzmowionego arcydzieła Michała Bałuckiego „Grube ryby” powtórzone będą dziś, w sobotę, a następnie w poniedziałek i wtorek. W niedzielę po południu „Zakochani”, wieczorem zaś raz jeszcze „Ziuta moja żona” z M. Frenklem.

WIECZÓR AUTORSKI EMILA ZEGADŁOWICZA. Zaproszony przez grupę literacką „Symposion” p. Emil Zegadłowicz, autor „Imagines”, „Odejścia Ralfa Moora”, „Legendy Ziemi” itd., referent Min. sztuki kult., bawiący chwilowo w Małopolsce, odczytał szereg utworów poetyckich, poprzedzonych słowem wstępem. Wieczór autorski, budzący niezwykle zainteresowanie odbędzie się w sali Domu artystów (Plac Ducha) dnia 14 bm. o godz. 7 wiecz. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni p. Krzyżanowskiego, Rynek A—B.

ZJAZD DELEGATÓW ZRZESZENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH obradować będzie dnia 27, 28 i 29 czerwca w Krakowie.

Obok zaproszonych przedstawicieli Związków nienależących do zrzeszenia mają też prawo wstępu na salę członkowie jakiegokolwiek związku, należącego do zrzeszenia po należytym wylegitymowaniu się.

Członkom tym przysługują prawa gości, bez prawa głosu decydującego.

Bliższych informacji udziela Sekretaryat Rady naczelnej zrzeszenia, ul. Sławkowska 6, I. p. **ZWIĄZEK INTELIGENCJI POLSKIEJ** zawiadamia swych członków, by zgłosili się 12 i 14 bm. w godzinach od 10—12 w poł. do biura Związku, Straszewskiego 28, I. p. w sprawie przydziału.

(T) **KRADZIEŻE I WŁAMANIA.** Wczoraj doniósł do tutejszej policji p. Józef Braus, spedytor z ulicy Zielonej 1. 16, że onegdaj w nocy z 10 na 11 włamali się do jego składów nieznanymi sprawcy i skradli 8 bali konopi i 2 strzynie gwoździ.

Wczoraj podczas „Lajkonika” popełniono wiele kradzieży kieszonkowych. Aresztowano kieszonkowców Jana Stóžko 1. 20, Wincentego Kiebraka 1. 26, Aleks. Tydora 1. 18, Michała Czecha 1. 16.

Onegdaj włamano się do składu mebli M. Friedmana przy ul. Tomasza 20, gdzie skradziono plusz, poduszki i sukno wartości 50.000 M.

(T) **NAPADNIĘTY I PORANIONY NOŻEM** został wczoraj przez nieznanego pijanego mężczyznę wyrobnik 18-letni J. M. podczas gdy szedł ulicą Józefa na Kaźmierzu. Zawezwane Pogotowie opatrzyło go i odwiozło do szpitala św. Łazarza.

(T) **ZRANIONY PODCZAS PRACY.** Wczoraj wezwano Pogotowie do 15-letn. Józefa Solarza, zajętego przy budowie domu przy ul. Krasickiego 16 w Podgórzu, któremu podczas pracy spadł na głowę szaflik z piaskiem. Opatrzony i pozostawiony w domu.

(T) **KONFISKATA MILIONA KORON I ARESZTOWANIA.** Wczorajszej nocy dano znać na policję, że w mieszkaniu emerytowanego oficjaly pocztowego Dawida Epsteina, zam. przy ul. Jasnej 3, odbywa się zebranie podejrzanych indywiduów. Policja udała się na wskazane miejsce, gdzie zastała siedm osób przeważnie żydów ze wschodniej Małopolski. — w chwili gdy wymieniały korony na marki. Policja skonfiskowała im milion koron w banknotach 10cio-20 i 50-koronowych. Zachodzi podejrzenie, że pieniądze te przeznaczone były na wywóz i spekulacje. Podczas rewizji jeden z obecnych usiłował przekupić komisarza policji kwotą 100 tysięcy kor.

Wszystkich podejrzanych aresztowano.

(T) **ODEBRANO KONIA ZŁODZIEJOWI.** Wczoraj odebrała policja państwowa pewnemu złodziejowi konia wartości 20.000 koron. Złodziej Wilhelm Cudek skradł go gospodarzowi z Bierzanowa Antoniemu Krzemieniowi. Cudka aresztowano a konia p. Krzemieniowi oddano.

(T) **ORYGINALNY FILATELISTA.** Onegdaj policyjny żołnierz posterunkowy ujął 10-letniego Stanisława Łopatę, który dobierał się do pewnej skrzynki pocztowej w Sukiennicach. Mały Łopata (a względnie Łopatka) przywłaszczył sobie i schował do kieszeni kilka listów, z których chciał zerwać marki. Łopatę jako obiecującą „latorośl” zasadzono na pewien czas pod „Telegrafem”.

Z TEATRU POWSZECHNEGO.

„BĘBEN”.

Komedia w 4 aktach P. Vebera i H. Gorsso.

„Bęben” to wesoła komedyjka, wdzięczna, w miarę dowcipna, ale ulestety! w pomysły niezbyt nowa. Coś podobnego widzieliśmy niedawno w „Bagateli”. Mutatis mutandis i tu jak w „Ziucie” jest bohaterką podlotek poetyczny a z temperamentem, naiwny, a jednak sprytny. W postaci tej przeważa jednak liryzm i wdzięk dziewczęcy. To też trafnie powierzyła Dyrektora rolę tę pani Morskiej młodziutkiej a już b. wybitnej artystce, która w typie tym uwydatniła wszystkie zalety niepośledniego swego talentu.

Wyborną, po mistrzowsku wyczelowaną figurę stworzył w epizodycznej roli Ringeisa dyk. Jarniński, wbitany po dłuższej chorobie szczery-

rymi oklaskami publiczności. Przepyszną jak zwykle była panna Kolman, a uznanie należy się również pani Krajewskiej, panom: Zbuckiemu, Magnuszewskiemu, Sarnowskiemu i Koreckiemu. Świetne wyreżyszerowanie sztuki jest zasługą samego dyrektora Jarnińskiego.

K. Krumieński.

Z krajowej „Sewilli”.

(Kr.) — Ciekawa rzecz co by powiedział na te sympatyczny a tak elegancki i dowcipny bohater Beaumarchaisgo ow babiliszewski, nieśmiertelny Figaro, gdyby się rozejrzył w dzisiejszych stosunkach golibrodzkiej Krakowa i Polski.

Z Warszawy donoszą o strajku fryzjerów, a fala bezrobocia ma podobno i rozlać się na Kraków. Żądania warszawskich sewilczyków straszczą się w następujących postulatach: Placa miesięczna 4000 marek, ewentualnie 65 proc. tangu brutto (zamiast dotychczasowych 50 procent), płatny miesięczny urlop, podwyższenie cennika w pozycjach golenie 25 marek, strzyżenie 35 marek.

Podobno już w zakładach fryzjerskich w Warszawie wywieszono są przepisy i ostrzeżenia pod adresem klientów:

„Goście! nie wolno rozmawiać podczas operacji!” (sic!)

„Goście! nie wolno palić, ani gazet czytać. Wszystko razem wzięwszy robi to wrażenie, że panowie pomocnicy wszystkimi siłami chcą odzwyczaić publiczność od golenia i strzyżenia.

Właściciele krakowskich balwierni skarżą się, że klientela liczebnie spadła znacznie. Ludzie nie chcą się golić, długie włosy i brody wchodzi w modę. Wkrótce dżentelmeni krakowscy przypominać będą owych zbójców z miokiewiczowskiego „Powrotu taty”, tych zbójców o długich brodach i kręconych wąsiskach o dzikim wzroku i „sukniach plugawych”.

O ten ostatni szczegół starają się na swoją rękę panowie krawcy uniemożliwiając cenami sprawianie nowej, nieplugawej sukni.

Z szerokiego świata.

(1) **ACHILLEJON KASYNEM GRY.** Sławny Achillejon na wyspie Korfu, ongiś lubione miejsce pobytu ekscesarza Wilhelma ma w najbliższej przyszłości stać się drugim światowym Monte Carlo. Wedle traktatu pokojowego zamek Achillejon wraz z przylegającym doń wspaniałym parkiem przypada rządowi greckiemu. W czasie wojny przekształcony był na dom zdrowia dla oficerów serbskich. W chwili obecnej, kiedy rząd grecki, jak i wszystkie inne, potrzebuje nowych źródeł dochodów, zamiana Achillejonu na salony gry wzorem Monte Carlo ma poratować finanse greckie. Achillejon został ochrzczony mianem „Kasyna Korfu”, a towarzystwo mające zająć się przeprowadzeniem tego przedsięwzięcia rozpoczęło już swą działalność. Planowanem jest specjalne połączenie okrętowe Korfu z Brindisi.

(1) **NAJWIĘKSZE ŚWIATOWE TOWARZYSTWO JAZDY OKRĘTOWEJ.** Wedle wiadomości nadchodzących z Nowego Jorku zawartą została umowa między niemieckim towarzystwem okrętowym „Lloyd” a towarzystwem okrętowym amerykańskim; na podstawie tej umowy oba te towarzystwa przejmują cały kompleks urządzeń portowych w Bremie, a prawdopodobnie także i w Nowym Jorku i staną się największym towarzystwem jazdy okrętowej całego świata.

Z TARGU.

Kraków, 12 czerwca.

(m-m) Na wczorajszym targu ceny maksymalne nabiadu były kompletnie ignorowane. Za kilo masła żądano 120—150 K, za litr mleka 10 kor., za jajko 2 K 60 h., za kilo sera 30 K. Ceny drobiu, którego dowieziono bardzo wiele, spadły nieco. Za młodą gęś płacono 160—180 K, za parę kurcząt 50—70 K, za kure 140—160 kor. Litr borówek płacono 8 K, kilo agrestu 20 K, kilo czeresni 36 K, kilo truskawek 45 K. Za ziemniaki przy bardzo obfitej podaży i miętym popycie żądano 3 K za kilo. Duża wiązka marchwi ino-dej kosztowała 8—10 K, wiązka buraków 4—5 K, kilo grochu cukrowego 18 K, wiązka rumbardum 15 K, główka salaty 60—80 hq., jedna kalarepka 2 K 50 h., jedna cebula młoda 80 h., ogórek 15—20. Za grzyby żądano cen niezmiernie wysokich i to za grzyby pośledniej jakości za garść „pliszek” 7 K, za kilka „czerwonych

kozaków” 20—30 K, za koszyczek „sadówek” (gatunek niesmacznych, cuchnących grzybów) 5 K. Prawdziwków było niewiele i były one niezmiernie drogie. Za małeńki koszyczek żądano 40—50 K.

POŻYCZKA ODRODZENIA

JEST NAJPEWNIJSZĄ
LOKATĄ KAPITAŁU.

Ruch giełdowy.

Kraków, 12 czerwca.

(4) Giełdę krakowską od kilku już dni cechuje zupełna stagnacja. Niepewność dalszego rozwoju wypadków zmusza uczestników giełdy do pewnej rezerwy — z drugiej strony ma tę zaletę, że spekulacji walutowej położyła kres — tak, że transakcje powodowane są rzeczywistą koniecznością.

W papierach obroty minimalne. Dopytywano się jedynie o P. T. II., za które płacono 465, akcje „Zieleniewski” spadły z 1470 na 1435. Również i akcje „Siersza” spadły z 1410 na 1382.

W walutach i dewizach ruch bardzo słaby. Dokonano zaledwie kilku nieznacznych transakcji. Waluty przeważnie utrzymały się na kursie onegdajszym. Dolary spadły przeciętnie o 10 punktów. W transakcjach płacono za nie 170. Dewiza na Pragę początkowo osiągnęła 404, pod koniec spadła na 393.

CEDUŁA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ Z DNIA 11 CZERWCA.

Waluty. Marki niemieckie po 100 ofiar. 420, żąd. 450. Marki niemieckie po 1000 ofiar. 450, żąd. 470, transakc. 462—466'20. Ruble carskie po 500 rubli ofiar. 250, żąd. 265, transakc. 260. Ruble carskie po 100 rubli ofiar. 230, żąd. 250. Ruble dumskie ofiar. 60, żąd. 70. Dolary ofiar. 160, żąd. 175, transakc. 170. Dolary kanadyjskie ofiar. 130, żąd. 145. Lei rumuńskie ofiar. 370, żąd. 385. **Dewizy.** Berlin transakc. 469—460. Praga transakc. 404—393. Wiedeń transakc. 110.

Akcy bankowe bez zmiany.

Akcy Tow. handl. i przem. P. T. H. I. i II. emisji ofiar. 445, żąd. 485, transakc. 460—465. Impex ofiar. 270, żąd. 300. Zieleniewski ofiar. 1375, żąd. 1475, transakc. 1435. Górka ofiar. 1400, żąd. 1500. Siersza ofiar. 1350, żąd. 1400, transakc. 1382'50. Tepege ofiar. 3100, żąd. 3200.

Lwów, 11 czerwca.

Ruchu na giełdzie lwowskiej nie było, dokonano zaledwie kilku transakcji, a to w rublach i w lejach rumuńskich, w ramach dotychczasowych kursów. Za leje rumuńskie płacono początkowo 377, następnie 377'50, w końcu 378. Poza giełdę poszukiwane były karbowance, za które płacono początkowo 24, następnie zaś już tylko 21'75. Za 1000-koronówki niestemplowane płacono 1020 marek polskich. Na ogół kursa prawie niezmiennione, tylko dewiza na Wiedeń tańsza, a na Pragę znacznie słabsza. Kursy ustalone, usposobienie spokojne.

Warszawa, 11 czerwca.

Na giełdzie warszawskiej sytuacja w niczym się nie zmieniła. Na rynku pieniężnym trwająca nadal niżka cechowała nadal obroty akcjami, które skurczyły się do minimalnego rozmiaru. Cokolwiek więcej robiono bankowymi papierami, jednakże po spadających kursach. W końcu zebrania giełdowego panował w tym dziale zupełnie zastój, niższe też były przeważnie kursy walut obcych; z początku zebrania giełdowego marki niemieckie podskoczyły, w toku giełdy spadły do poprzedniego mniej więcej stanu. Papiery publiczne bez zmiany, przy obrotach średnich i spokojnych.

CEDUŁA KURSOWA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ Z DNIA 11 CZERWCA.

Waluty. Ruble carskie po 100 brakują. Pięćsetki 258'50, 262. Ruble dumskie po 1000 — 61'50, 65'50. Ruble dumskie po 250 — 46, do 45'25. Franki francuskie 13'80, 13'75. Franki szwajcarskie brakują. Funt sterlingi brakują. Dolary Stanów Zjednoczonych 177 do 176. Dolary kanadyjskie 143 do 142'50. Lei rumuńskie 382'50. Liry włoskie brakują. Marki niemieckie brakują. Dewiza na Paryż 14 do 14'85. Londyn 720 do 727'50 do 725. Berlin 470, do 460, do 462. Wiedeń 112'50. Kopenhaga 30'50.

Zurych, 11 czerwca.

Berlin 13'75. Medyolan 30'50, 12'25. Budapeszt 305. Warszawa 3. Wiedeń 3'90.

Wiedeń, 11 czerwca.

Renta majowa 90'50. Austr. renta koronowa 87. Renta lutowa 91. Węg. renta koronowa 111'50. Losy tureckie 1512. Pryorytety kolei południowej 870. Anglobank 765. Bankverein 855. Bank kredytowy 2035. Austr. Zakład kredytowy 1096. Bank depozytowy 821. Laenderbank 960. Merkur 460. Unionbank 895. Bank obrotowy 699. Żywnostenska Banka 1548. Kolej północna 11,000. Kolej Lwów—Czerwiowce 1901. Koleje austriackie 3525. Kolej południowa 48. Alpiny 3085. Berg und Huiten 790. Krupp 1420. Poldi Hutte 2175. Pragereisen 6195. Rijma 2795. Skoda 2060. Fanta 13,700. Galicyjskie Karpaty 9000. Galicya 16,240. Schodnica 10,000.

Z giełdy towarowej.

Londyn, 11 czerwca.

Rynek wełniany w Londynie martwy. Brak zupełnie transakcji. Ceny się utrzymują. Nie-

które firmy zagraniczne skasowały zamówienia, czem wywołały zaniepokojenie. Obliczają, że w Australii wskutek suszy ilość owiec zmniejszyła się o 10 milionów. Spodziewają się skutkiem tego otrzymać mniej wełny z Australii w tym roku, niż w ubiegłym. Co dotyczy cen, to są one następujące: Cienkie merine australskie za funt 118 pensów, australskie krzyżówki 84, najlepsze angielskie krótkowłose 56, krzyżówki angielskie 50, Alpaka 42, długowłose angielskie 30.

Liverpool, 11 czerwca.

Stwierdzono tu znaczne zapotrzebowanie bawełny na eksport do Havru. Bawełna amerykańska zyskała 36 punktów, bawełna wschodnioindyjska 25, bawełna amerykańska z przyszłości zbiorów 40—60 punktów, z powodu wiadomości o niepomyślnych warunkach klimatycznych w Stanach Zjednoczonych. Ceny bawełny egipskiej kształtowały się niżkowo.

Londyn, 11 czerwca.

Na giełdzie londyńskiej ofiarowywano 10,000 bali wełny kolon alnej. Przedmiotem transakcji były jedynie lepsze gatunki. Ceny kształtowały się niżkowo. Ceny herbaty cejlońskiej i indyjskiej spadły o pół d. do 1 d. na funcie. Na tydzień przysię ofiarowano 88'350 skrzyń herbaty cejlońskiej i indyjskiej, oferty zaś z przeszłego tygodnia wynosiły tylko 55,000 skrzyń. Cena kauczuku spada. Transakcje ożywione.

Przekazy zagraniczne, wymianę walut oraz wszelkie czynności bankowe uskutecznia

Dom bankowy B. Ohrenstein i Ska

Kraków, Dietłowska 62.

Sprawa utworzenia większości sejmowej i powołania nowego rządu stanęły na martwym punkcie.

Warszawa (Tel. M.) Rokowania w sprawie utworzenia większości sejmowej i powołania nowego rządu stanęły na martwym punkcie. Koncepcji ludowców sformowania większości centrowo-lewicowej p. Dubanowicz przeciwstawił postulat rządu koalicyjnego wyłączając z tej kombinacji zupełnie socjalistów. Ten projekt Piastowcy odrzucili kategorycznie, natomiast wszczęli pour parlers z klubem mieszczańskim w sprawie pozyskania tego stronnictwa dla większości lewicowej. Na razie pertraktacje nieprzekroczyły jeszcze stadij wstępnej wymiany zdań. Decyzję ma dopiero przynieść dzień jutrzejszy. Obliczają, że gdyby zjednoczenie mieszczańskie zgodziło się na akces do proponowanej przez posła Witosa większości, wówczas dałoby to 194 głosów, albowiem Piastowcy reprezentują 85 głosów, wyzwolenie 23, socjaliści 35, narodowa partya robotnicza 25, Stapińszczycy 11, grupa radykalna Okonia 2, zjednoczenie mieszczańskie 13. Tej większości przeciwstawiłaby się wówczas opozycja złożona ze związku ludowo-narodowego 76 głosów, narodowego zjednoczenia ludowego 72 głosy, klubu chrześcijańskich robotników 29 głosów, polskiego stronnictwa katolickiego ludowego 5 głosów, czyni to w sumie 182 głosy. Naturalnie utrzymanie większości centrowo-lewicowej w tym składzie jest tylko wówczas do pomyslenia, jeżeli klub pracy konstytucyjnej zachowa życzliwą neutralność. Przebieg rokowań w dniu dzisiejszym był następujący: Pos. Witos pertraktował z klubami PPS., ludowcami grupy wyzwolenia, narodową partją robotniczą, przy czym rokowania te miały przebieg o tyle pomyślny, że znaleziono podstawę do wspólnej pracy nad utworzeniem większości. Po osiągnięciu tego tymczasowego porozumienia wszystkich grup włościańskich i robotniczych pos. Witos udał się na konferencję z p. Dubanowiczem przedstawicielem zjednoczenia ludowo-narodowego. Konferencja trwała bardzo krótko ponieważ pos. Dubanowicz był zupełnie nieprzejeźdny. Po tej konferencji pp. Dubanowicz i Falczewski udali się imieniem zjednoczenia ludowo-narodowego do marszałka sejmu, który im oświadczył, że po porozumieniu się z klubami obejmie w swe ręce inicjatywę w sprawie utworzenia gabinetu. Marszałek rozpoczął konferencje z grupami. Między innymi zjawił się u marszałka przedstawiciel grupy katolicko-ludowej poseł Matakiewicz, który oświadczył, że pójdzie po tej samej linii co zjednoczenie ludowo-narodowe. Wieczorem klub narodowego

zjednoczenia ludowego zebrał się na naradę, która trwała przez cztery godziny. Na wniosek posła Falczewskiego uchwalono następującą rezolucję:

Po odrzuceniu przez polskie stronnictwo ludowe propozycji ponownego utworzenia rządu opartego o stronnictwa środkowe Sejmu polskiego (Narodowe Zjednoczenie Ludowe, Polskie stronnictwo ludowe, Chrześc. demokracja, Zjednoczenie mieszc., Narodowa partya robotnicza), klub narodowego zjednoczenia ludowego, mając na uwadze ciężkie pełne powagi położenie kraju, powziął uchwałę uznającą konieczność utworzenia w obecnej chwili rządu opierającego się o wszystkie stronnictwa Sejmu z programem ograniczonym do: 1) obrony zagrożonych granic, ich ustalenia, zawarcia pokoju. 2) Obrony podstaw finansowej i gospodarczej przyszłości. 3) Pomyślnego przeprowadzenia plebiscytu. Po ogłoszeniu uchwały narodowego Zjednoczenia ludowego marszałek zaprosił do siebie posła Witosa i odbył z nim konferencję w tej sprawie. Marszałkowi, tak samo i prezydentowi ministrów Skuśkiemu, którzy starali się wpłynąć na posła Witosa w kierunku uznania platformy Zjednoczenia ludowo-narodowego, pos. Witos kategorycznie odparł, że obstaje przy swym postulatcie utworzenia większości centrowo-lewicowej i rozpoczął pertraktacje z klubem mieszczańskim.

Dyalog między min. Grabskim a p. Diamandem.

Warszawa. (Tel. M.) W kolach sejmowych opowiadają o następującym dialogu jaki się rozegrał między ministrem skarbu Grabskim a posłem Diamandem po ostatnim posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej:

— Zapewniam pana — rzekł pan Grabski do posła Diamanda, że nie jestem reakcjonistą.

— Wierzę — była odpowiedź posła Diamanda, ale natomiast jest pan białym bolszewikiem.

— ?

— Rzecz prosta, ciągnął dalej poseł Diamand, widząc zdumienie swego interlokutora. Bolszewicy dążą do deprawacji rubla, utrzymując, że w ten sposób usuną pieniądź z życia gospodarczego, pan zaś robi to samo z marką polską głosząc naiwnie, że w ten sposób zmniejszy pan dług państwa polskiego.

Pamiętajmy o Polskim Czerwonym Krzyżu!

Sawinkow u Naczelnika Państwa.

Warszawa (tel. M.). Jak slychać, Sawinkow był podobno przyjęty na audyencji przez naczelnika państwa.

Zawieszenie „Kuryera warszawskiego“.

Warszawa. (PAT) Decyzja sądu okręgowego w Warszawie z dnia 11 czerwca br. pismo codzienne „Kuryer Warszawski“ na mocy tymczasowych przepisów prasowych zostało zawieszona do czasu wydania wyroku. Władze administracyjne decyzję tę wykonały.

Strajki w Warszawie.

Warszawa (PAT). „Kuryer Warszawski“ podaje: Straż ogniowa przystąpiła wczoraj do strajku. Wczoraj strażacy usunęli trzech kierowników straży, a mianowicie: kapitana oddziału I. P. Ludwika Piętkę, kapitana oddziału II., p. Józefa Mlewskiego, oraz adiutanta komendanta, P. Aleksandra Płockiego.

O ile robotnicy dzisiaj do pracy nie przystąpią, S. S. S. uruchomi rano tramwaje. Uruchomienie to nastąpi częściowo po kilka wozów, aby nalezyte i skutecznie przywrócić ruch normalny.

Warszawa (PAT). „Gazeta Poranna“ podaje: Według wszelkiego prawdopodobieństwa, dzisiaj zostanie uruchomiona gazownia siłami ochotniczej S. S. S.

Warszawa (PAT). „Kuryer Warszawski“ podaje: Dzisiaj będą uruchomione teatry miejskie. Dyrekcje teatrów zawiadomiły magistrat, że zgodzą się na podjęcie pracy przez członków S. S. S. Wydział wykonawczy S. S. S. już wyznaczył personal do pracy technicznej w teatrach.

Masowa emigracja Niemców z Poznańskiego.

Nauen (PAT). Radio. Z Poznania wyemigrowało dotychczas 185.000 Niemców. Emigracja trwa dalej. W Bydgoszczy zmniejszyła się ludność niemiecka o 50 procent w bardzo krótkim czasie.

Strajk generalny w Czechach.

Praga (PAT). „Bohemia“ donosi, że do strajku generalnego w Czechach zachodnich, jaki wybuchł tam z powodu katastrofy aprowizacyjnej przyłączyły się sąsiednie powiaty w Czechach północnych. Ogółem strajkuje 75 tysięcy robotników.

Podjęcie stosunków handlowych między Anglią a Rosją.

Wiedeń (PAT). Biuro koresp. donosi z Hagi: „Nieuve Courant“ donosi z Londynu półurzędowo, że trudności co do natychmiastowego podjęcia handlu między Anglią a Rosją zostały obecnie usunięte.

NADESLANE.

Misya Francuska do wysłania robotników do Francji komunikuje, że robotnicy do kopalń przyjęci przez Urzędy Pośrednictwa Pracy w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Żywcu, Oświęcimiu, Jarosławiu, Ropczycach, Kolbuszowie, Łańcucie i Mościskach, mają się zgłosić do Biura Misyl (Kraków, Podzamcze 30) dnia 18 czerwca rano i będą wysłani tegoż dnia wieczorem do Warszawy. Robotnicy muszą posiadać ze sobą dowód osobisty (legitymacja) z fotografią przytwierdzoną i przystępowaną przez Urząd gminy lub starostwo. Koszta biletu III klasy z Krakowa do Warszawy są zwrócone, robotnikom przez Misję w Warszawie. 1539

Panna obznajmiona z czynnościami biurowymi, pisząca na maszynie potrzebna na tych miast. Zgłoszenia osobiste do Administracji „Gońca“, Dunajewskiego 7. 1552

Poszukuję pokoju

umeblowanego od czerwca przynajmniej na całe lato, za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod „Stateczny“ do Administracji „Gońca“.

Salon Dzieł Sztuki

Kraków, ul. św. Jana 3. Tel. 2,

poleca obrazy i rzeźby najwybitniejszych mistrzów polskich po cenach umiarkowanych. 1482

Stenografistki polsko-niemieckiej piszącej biegle na maszynie oraz

kilka sił biurowych poszukuje większe biuro.

Oferty z dokładnym podaniem dotychczasowej praktyki i poślaniem warunków nadsyłać należy pod „Biurowo“ do Biura ogłoszeń H. Fallek, Kraków, skrytka pocztowa 105. 1522

W chorobach serca i przemian materii ordynuje w Truskawcu willa „Maryska“ od lat 20 Dr. TADEUSZ PRASCHIL ze Lwowa. 1379

Krochmal „Remy“ francuski prawdziwy ryżowy, Marmolada, Czekolada, Kawa, Herbata, Pieprz, Imbier, Sliwki, Orzechy, Pasta do obuwia, Farbka do bielizny najlepszej jakości i t. p. artykuły na składzie poleca tylko hurtownie 1530

Powszechne Towarzystwo handlowe.

Spółka zarestr. z ogr. odp. w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 6 (Hotel Wiktorya).

Automobile do wynajęcia

3-osobowy i 5-osobowy na bliższe i dalsze tury oraz ciężarowy na 3500 kg. Zgłoszenia przyjmuje inżynier JAN STRZAŁKOWSKI, Starowiślna 16, I. piętro.

100 SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH

o ładudze 3—4 ton na pełnych gumach pierwszorzędnych fabryk jak: HÖRCH, BENZ-GAGENAU, STOEWER, DIXI, OPEDAL, AG, BERGMANN, VOMAG, ARBENZ, HASSA, LLOYD itd. ma natychmiast do odstąpienia: 1011

TECHNICZNY DOM HANDLOWY

>AUTO-STAR<

w Krakowie, ul. Sławkowska 32.

Maszynistów tartacznych i maszynistę do obsługi lokomotywy poszukuje „Polskie Zjednoczenie przemysłowo-leśne“ Sp. z ogr. odp., Kraków, Rynek gł. 29, I p. Zgłoszenia osobiste także za przedłożeniem świadectw w godzinach od 3—4. 1537

DOM HANDLOWO-KOMISOWY HENRYK PAPERLE i ZYGMUNT RATZ

w Krakowie. Rynek główny I. 11, II piętro poleca tylko hurtownie po cenach przystępnych papiery listowe wszelkiego rodzaju, przybory piśmienne i szkolne. 1352

Dostarczamy

natychmiast w większych ilościach:

Pokost I-a prawdziwy, farby olejne i do podłóg, lakiery, boraks, klej stolar., krochmal, kalafonię, siny kamień. Ceny hurtowne. 1471

Reim Ska zar. z ogr. odp. Kraków, Rynek A-B.

GUMY AUTOMOBILOWE (PNEUMATYKI)

we wszystkich wymiarach natychmiast do sprzedania

Spółka automobilowa „Motor“

Kraków-Dębniaki, Barska 12. 1545

Skład sukna i kortów PAWEŁ DIPONT

Specjalny dział materiałów wojskowych dawniej HENRYK MEYLERT

Dostawa dla armii.

Warszawa, Senatorska 11, tel. 48-79.

S. Weissmann

Kraków Przemysł Radziwiłłowska 21 Mickiewicza 5

Hurtowna sprzedaż artykułów technicznych.

Szczeliwo różnych systemów w płytach i warkoczach.

toczki ściernie, płyty oryginalne klingerytowe i asbestowe. 1412

Oleje mineralne i smary.

Worki zbożowe z mąki zakupuje

Syndykat Rolniczy Kraków, Plac Szczepański L. 6. 1486

KWIATY SZTUCZNE

artystyczne kapelusze, dekoracyjne, kościelne pióra, boa, fantazyje poleca hurtownie i detalicznie, Wincentyna Górską, Kraków, Floryańska 18, I p.

Jedyny najtańszy dom handlowy

IGNACY CYPRES

Kraków, ul. Szewska 13/11 G.

poleca niklowy system Roskopf mk 200, Bużik z przedwoj. werkiem mk 400. Skrzypce ze smyczkiem mk 900 i wyżej. Harmonie wiedeński model, jednorzędówka mk 950, dwurzędówka mk 2000. Trąby akordeonowe mk 200, 250. Dyamenty do szkła mk 250, 300. Brzytwy mk 100, 150, 200. Maszynki do włosów mk 300, 460. Maszynki do samogolenia mk 100, 200. Pas do brzytwy mk 45. Kamień mk 30. Pudra do skrzypiec mk 180, 300. Wysyłka za zaliczką. Cennik ilustrowany za nadesłaniem 3 mk przekazem. Kupuje złoto i srebro. 1481

Zakład pogrzebowy „Concordia“ jedyny w Krakowie, który ma własny wyrób trumien

JANA WOLNEGO

Plac Szczepański L. 2 (dom własny). Tel. 331

KROJU I SZYCIA

wyuczam najdokładniej panie i panienki nawet zupełnie z szyciem nieobeznane. Kurs obejmuje rysowanie, modelowanie i szycie rozpocznie się dnia 15 czerwca.

Szkola kroju i szycia „JÓZEFINA“, ul. Długa 11. Wykonuje się również formy według miary. 1544

SKŁAD PAPIERU I GALANTERYI**Michał SŁOMIANY** W KRAKOWIE
SŁAWKOWSKA 24

1130

Pocztówki artystyczne. — Przybory kancelaryjne. — Papiery listowe. — Ramki. — Lustra. — Albumy i pamiętniki. — Portfele. — Szachy. — Karty do gry. Wykonuje **BILETY wizytowe i ZAWIADOMIENIA ślubne.****ZWIĄZEK EKONOMICZNY KOLEK ROLNICZYCH**

we Lwowie, obecnie Kraków, ul. Wiślna L. 8

dostarcza hurtownie:

Artykuły kolonialne, bławatne i galanteryjne w wielkim wyborze, naczynia emaliowane i żelazne. Artykuły rolnicze jak: sól potasową i kainit, nasiona, maszyny i narzędzia rolnicze, koła i wozy gospodarskie. 1219

Przyjmuje oferty na ziemniaki do sadzenia, nasiona roślin strączkowych, wyroby powroźnicze oraz gwoździe fabryczne.

Kupuje beczki ze smarów i olei mineralnych, beczki na benzynę oraz skóry wierzchnie i na podeszwy.

Firma Roman Liban w Krakowie poszukuje dla swojej nowo utworzonej filii granicznej granicznej w Śniatynie rutynowanego ekspedyenta oraz buchaltera. Reflektuje się tylko na samodzielne siły fachowe. Wynagrodzenie odpowiednie obecnym warunkom. Posada do objęcia od 1 lipca, najpóźniej 15 lipca. Zgłoszenia wprost do firmy. 1542

TOMASZ ŚMIEGH, Bronowice, zgubił kartę zwolnienia w listopadzie. Znalazcę proszę o zwrot do Admin. Gońca. 1551

Kupuje

garderobę męską używaną w lepszym i gorszym stanie, płacę najwyższe ceny. Zawiadomienie korespondentką lub ustnie: Schmaus, Kraków Szeroka 22. 1319

W. H. Selinger i M. Zughaff

Kraków, ulica Librowszczyzna 1

polecają

Płyty gumowe i asbestowe
Płyty „Klingerit”, „Moorit” i „Stadlit”
Węże parciane i gumowe
Szczeliwa asbestowe i konopne
taśmy gumowe i asbestowe
Pasy konopne, bawełniane, skórzanego i z sierści wielbłądziej
Pakuly do czyszczenia maszyn
Oleje i smary do maszyn
Przybory elektrotechniczne i samochodowe. 1533

PIERWSZE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki akcyjnej „Trzebinia“ Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych, odlewnia żelaza i metali

odbędzie się w Krakowie w sobotę dnia 19-go czerwca o godz. 3^{1/2} pop. w sali obrad Izby handlowej i przemysłowej, ul. Długa 1.

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu Zgromadzenia konstytuującego.
- 2) Sprawozdanie Dyrekcyi za pierwszy statutowy okres bilansowy od 1-go września 1918 do 31-go 1920.
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wniosek o udzielenie absolutorium.
- 4) Rozdział zysków za pierwszy okres bilansowy i zatwierdzenie statutowych odpisów.
- 5) Wniosek Dyrekcyi na zakupno sąsiednich realności dla projektowanej dalszej rozbudowy przedsiębiorstwa.
- 6) Wniosek na podwyższenie kapitału akcyjnego, jakoteż pokrycie kosztów zakupna i nowej emisji.

Uwaga. Po myśli § 20 statutu każde 25 akcji uprawniają do oddania jednego głosu na Walnem Zgromadzeniu.

P. T. Akcyonariusze chcący korzystać z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu zechcą akcje swe zgłosić do dnia 12-go b. m. w biurze Towarzystwa, gdzie otrzymają odpowiednie legitymacje.

Za Radę Zawiadowczą:

Edward hr. Mycieński m. p.**Lokomotywk**

dwi- lub trzyosiowej dla toru 800 milimetrów poszukuje

Polskie Towarzystwo Gazownicze 1543

Warszawa, Plac Warecki 3, gdzie należy oferty listownie lub telegraficznie zwracać.

ZGUBIŁEM kartę zwolnienia na nazwisko Berok Timberg z Krzeszowic. Znalazcę zechcę ją zwrócić pod powyższym adresem. 1535

Maszyny do pisania Kasy kontrolne Naprawa - Kupno - Sprzedaz **Juliusz Hecker, Kraków, św. Mar-ka 25.** 1526

KUPUJE różne używane zegarki poztowe lub wymiarom na inne. E. Englmann, Łódź, ul. Wólczańska 79. 1500

DORTYERA żonatego przyjmie natychmiast Spółka autobusowa „Motor“, Baska 15 15 6

KUPIE natychmiast kilka duszek, poszewki na duszki i prześcieradła. Zgłoszenia do Admin. Gońca „Pełceł 555“.

ZGUBIONO papiery wojskowe na nazwisko Halimski z zef. Kraków, Kurniki 5. 1500

BANK POMORSKI

TOWARZYSTWO AKCYJNE

W TORUNIU PRZY UL. SZEROKIEJ 25

ODDZIAŁ W GDAŃSKU PRZY UL. HEILIGE GEISTGASSE 139

podwyższa kapitał akcyjny o 10,000.000 — marek polskich w drodze emisji 10.000 sztuk nowych akcji po 1000 — marek polskich wartości nominalnej.

Na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia akcyonariuszy z dnia 28 marca 1920 r. Bank Pomorski w Toruniu przystępuje do emisji 10.000 nowych akcji po 1000 marek pol., wartości nomin. na ogólną sumę 10.000.000 marek pol. na następujących warunkach:

1. Akcje będą wydawane na okaziciela.
2. Cena emisyjna nowych akcji wynosi marek 1260 za sztukę. Z kwoty jej przypada 1000 marek na kapitał akcyjny, 50 marek na stempel, 100 marek na fundusz rezerwowy, reszta zaś, po potrąceniu kosztów emisji, na rachunek specjalny rezerwowy.
3. Nowe akcje uczestniczyć będą w zyskach Banku od 1-go kwietnia 1920 r. i od tej daty zrównane będą w prawach z akcjami poprzednimi.
4. Dotychczasowym akcyonariuszom przysługuje prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji do 15 lipca 1920 r.
5. Wpłaty na wymienioną emisję nowych akcji uwzględnione będą w porządku chronologicznym, przyczem Zarząd zastrzega sobie prawo nieuwzględnienia poszczególnych zgłoszeń.
6. Nowe akcje wydane będą akcyonariuszom za zwrotem potwierdzenia kasowego po wygotowaniu, o czym powiadomią ogłoszenia.

Bank Pomorski w Toruniu przeznaczą 20% sumy nowych akcji, to jest

2,000.000 marek polskich na Pożyczkę Odrodzenia Polski.

Subskrypcje i wpłaty na akcje Banku Pomorskiego przyjmują niżej podane banki wraz z ich oddziałami i agenturami:

Bank Handlowy w Warszawie.
Bank Towarzystw Współdzielczych w Warszawie.
Bank Wschodni Sp. Akc. w Warszawie.
Warszawski Bank Stołeczny w Warszawie.
Akcyjny Bank Związkowy we Lwowie.
Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie.
Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie.
Bank Krajowy we Lwowie.

Bank Zaliczkowy we Lwowie.
Akcyjny Bank Związkowy w Krakowie.
Bank Krajowy w Krakowie.
Bank Małopolski Sp. Akc. w Krakowie.
Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny w Krakowie.
Ziemski Bank Kredytowy w Krakowie.
Bank Kupiectwa Polskiego w Poznaniu.
Bank Wielkopolski w Poznaniu.

Bank Centralny w Poznaniu.
Bank Bydgoski w Bydgoszczy.
Bank Ludowy w Bydgoszczy.
Akcyjny Bank Związkowy w Zakopanem.
Bank Rolniczy w Cieszynie.
Towarzystwo Oszczędności i zaliczek w Cieszynie.
Kasa Zaliczkowa w Nowym Sączu.
Bank Pomorski w Toruniu Bank Pomorski w Gdańsku.

Oprócz tego przyjmują wpłaty na rachunek Banku Pomorskiego w Toruniu i w całej Polsce Oddziały **POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ** i przekazują takowe do Torunia.